

Finnishness in Finland and North America: Constituents, Changes, and Challenges. Toim. Pauliina Raento. Journal of Finnish Studies Special Issue, Vol. 9: No 2 (2005). Aspasia Books, Toronto, 2005. ISBN 0-9737165-7-6. ISSN 1206-6516

Kanadalainen Aspasia Books -kustantamo julkaisee *Journal of Finnish Studies* -kausijulkaisua, jonka erikoisnumero tutustuttaa suomalaisuuteen Suomessa ja Yhdysvalloissa. Pauliina Raennon toimittama *Finnishness in Finland and in North America: Constituents, Changes, and Challenges* valaisee laajasti suomalaisen identiteetin käsitettä, historiaa ja muutosta. Julkaisu sisältää kuusi artikkelia, joissa eri kirjoittajat pohtivat omista lähtökohdistaan sitä, miten suomalaisuuden identiteetti on syntynyt ja muokkautunut eri aikakausina. Raento tuo esille johdannossaan sen, kuinka monitasoinen ja useita ulottuvuuksia sisältävä identiteetin käsite on; siihen voidaan tietyin ehdoin sisällyttää niin yksilö- kuin yhtei-

sötason tarkastelu. Tästä syystä identiteetti-käsitteen määrittely on hankalaa. Yhteiskunta ja kulttuuri muokkaavat identiteettiä, mutta identiteetti koetaan subjektiivisesti, ja yksilön kokemusta määrittävät aina aika ja paikka. Se, miten yksilö esimerkiksi omaksuu itselleen Suomessa tai Amerikassa suomalaisen identiteetin, riippuu monista eri tekijöistä, kuten iästä, sukupuolesta, kansallisuudesta, sosiaalisesta asemasta tai ympäristöstä.

Avausartikkelissa *Jouni Häkli* tarkastelee muun muassa suomalaisen kansallisen identiteetin kehitystä historian ja globalisaation valossa. Siltä aikaväliltä, kun Väinämöinen souteli järvellä, siihen kun Lordi lauloi Suomen maailman – tai ainakin Euroopan – kartalle, on löydettävissä monenlaisia määritelmiä suomalaisuudesta. Yleensä nämä määritelmät ovat palvelleet tiettyä tarkoitusta, ja identiteetin sisällön määrittäminen onkin ollut usein tärkeää valtaa pitävälle tahoille, joiden tavoitteena on voinut olla esimerkiksi halu kiinnittää ihmiset johonkin järjestelmään tai valtioon. Häklin artikkelista paljastuu hyvin, millaisia tavoitteita kansallisen identiteetin luomiseen ja ylläpitämiseen kätkeytyy. *Pauliina Raennon* artikkeli ”Changing Food Culture and Identity in Finland” liittää yhteen ruokakulttuurin ja suomalaisen identiteetin, kun taas *Paul Wilsonin* artikkeli ”Banality as Critique: Contemporary Photography and Finnish National Landscapes” tarkastelee suomalaisen kansallismaiseman ja identiteetin yhteyttä. Julkaisussa nostetaan esille myös kysymys siitä, millaisia ovat uuden ajan haasteet perinteisen suo-

malaisen identiteetin säilymisen kannalta ja miten suomalaisuus omaksutaan tämän päivän Suomessa ja Yhdysvalloissa.

Artikkelien kirjoittajat (*Jouni Häkli*, *Paul Wilson*, *Pauliina Raento*, *Kaisa Kepsu* & *John Westerholm*, *Jouni Korkiasaari* & *Mika Roinila*, *Arnold R. Alanen*) ovat oman alansa tunnustettuja tutkijoita ja professoreja, joten julkaisun pääasiallisena tavoitteena on palvella tiedettä seuraavia lukijoita. Kirja on tarkoitettu akateemiseksi opetusaineistoksi, mutta se sisältää paljon kiinnostavaa luettavaa myös niille, jotka eivät tieden kieltä kovin hyvin hallitse. Artikkelit antavat mahdollisuuden tutustua suomalaisen identiteetin käsitteeseen ja sen määrittelyn problematiikkaan, vaikka maallikko artikkeleita lukiessaan saattaakin mennä onnellisesti sekaisin eri merkitysten ja käsitteiden kanssa.

Suomalainen kansallinen identiteetti on käsitteenä melko uusi, ja käsitteen sisältöön ovat viime vuosikymmeninä vaikuttaneet voimakkaasti monet – erityisesti Euroopassa tapahtuneet – poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset muutokset. Kansainvälinen maahanmuutto, monikulttuurisuus ja vallalla oleva yksilökulttuuri luovat tänä päivänä uusia haasteita perinteisen suomalaisen identiteetin olemassaololle. Artikkeleista käy ilmi kuitenkin eräs mielenkiintoinen tosiseikka liittyen kansalliseen suomalaiseen identiteettiin ja erityisesti myyttiin Suomesta kulttuurisesti ja demografisesti yhtenäisenä kansakuntana. Toisin kuin muistetaan tai halutaan tunnustaa, on Suomessa jo muinaisista ajoista alkaen ollut merkittäviä kansal-

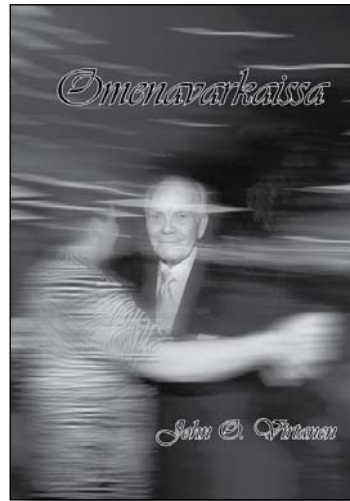
lisiä vähemmistöjä. *Kaisa Kepsun* ja *John Westerholmin* artikkeli, joka käsittelee suomenruotsalaisista identiteettiä, tuo hyvin esille niitä ongelmia, joita vähemmistöt kohtaavat suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kuinka tarpeellista on ylipääntään tänä päivänä etsiä kansallisia piirteitä, jotka yhdistävät suomalaisia ja erottavat meidät muista. Maailma pienenee, ja globalisaation myötä niin arvomme kuin tapamme toimia muuttuvat entistä yhdenmukaisemmiksi. Julkaisussa todetaankin, että globalisaatio on tuonut kulttuurit lähemmäksi toisiaan ja globalisaation kautta maailma näyttäytyy meille entistä yhtenäisempänä, mutta tämä kehitys ei silti ole vähentänyt kansallisidentiteetin merkitystä. Päinvastoin. Mielenkiintoista on, että globalisaatio on itse asiassa lisännyt tietoisuuttamme omasta kansallisesta kulttuuristamme ja vahvistanut haluamme ylläpitää kansallista yhteenkuuluvuutta. Monet nykyajan suomalaiset liikkuvat maailmalla paljon, ja heillä on yhteyksiä erilaisiin ryhmiin ympäri maailmaa, siksi heille saattaa syntyä suomalaisen identiteetin rinnalle myös muita identiteettejä. Myöskään Yhdysvalloissa asuvien suomalaisten ei enää tarvitse luopua kansallisesta identiteetistään ollakseen uskottavia amerikkalaisessa yhteiskunnassa. Tänä päivänä monelle amerikkansuomalaiselle myös suomalaisen identiteetin omaksuminen ja ylläpitäminen on tietoinen valinta, kuten *Jouni Korkiasaari* ja *Mika Ronnila* artikkelissaan toteavat.

Raennon toimittamassa kirjassa mielenkiintoiset artikkelit tarkastelevat suomalaisuutta eri

näkökulmista. Kokonaisuus tuo hyvin esille seikkoja, jotka ovat olleet suomalaisen identiteetin muodostumisen kannalta keskeisiä. Artikkeleissa esitettyjen näkemysten takana on tietoa, joka ei aina vastaa omaa käsitystämme siitä, millaisia me suomalaiset olemme. Olenkin sitä mieltä, että julkaisun artikkelit tarjotessaan kiinnostavaa luetavaa samalla myös herättävät ajatuksia – suuntaan jos toiseenkin. Suomalaisen kansallisidentiteetin jäljittäminen on epäilemättä erittäin ajankohtainen keskustelun aihe nykyisessä globalisaation ja lokalisaation ristiaallokossa.

Sirkku Wilkman

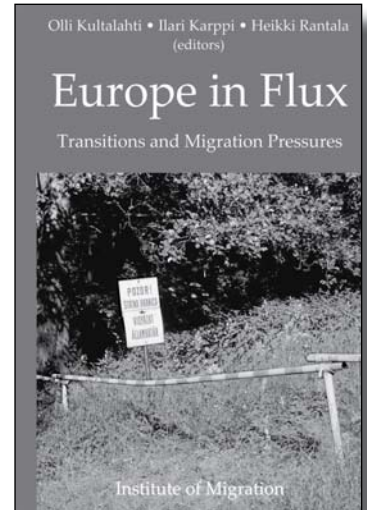

John O. Virtanen: Omenavarkaisissa, Turku 2006. 159 s.

Omenavarkaisissa kirja kertoo ikääntyvän miehen intohimoisesta rakkaudesta huomattavasti nuorempaan naiseen. Siinä sivussa kirjoittaja, konsuli John O. Virtanen kertoo omasta elämästään alkaen lapsuuden muistoista, haavoittumisesta talvisodassa ja Yhdysvalloissa vietetyistä vuosikymmenistä. Kirjan mausteena paljon herkkullista elämän viisautta.

Tilaukset:

<http://www.migrationinstitute.fi>
email: kirsai@utu.fi. Hinta: 10 €

Olli Kuitalahti, Ilari Karppi, Heikki Rantala: Europe in Flux Transitions and Migration Pressures. Institute of Migrations, Migration Studies C 16. Turku 2006. 285 s.

Europe has experienced radical changes throughout its entire history. The collapse of the communist regime and the demolition of the Iron Curtain launched a new spatial and social order, whose entire contents and dimensions still remain to be seen. The papers in this book approach these new developments from various angles. Mobility of human resources is a major focus of present developments. Europe is likely heading towards a more regionalised future, not only in terms of physical or economic regions, but also in terms of social and cultural regions. One of the key issues is also that of social exclusion and inclusion. The book concludes its message with a question which will be crucial in the future: Is the Euro-

pean Union able to create the sustainability of economic growth and to restore trust in governmental institutions?

Tilaukset:

<http://www.migrationinstitute.fi>
email: kirsai@utu.fi. Hinta: 15 €

HeliSjöblom-Immala: Maahanmuuttajat Turussa yrittäjinä ja palkansaajina. Työpoliittinen tutkimus 318. Työministeriö, Helsinki 2006. 103 s.

Maahanmuuttajien määrän jatkuvasti lisääntyessä kasvaa myös tarve heidän integroimiseensa suomalaisen yhteiskuntaan. 1990-luvulla Suomeen muuttaneille on ehtinyt kertyä asumishistoriaa ja kielitaitoa, joten heidän määränsä työmarkkinoilla on kasvanut. Turun seudulla maahanmuuttajia on keskimääräistä enemmän, mutta heidän työmarkkina-asemastaan ei ole vielä paljon tutkimustietoa. Tällä tutkimuksella haluttiin selvittää, mikä on maahanmuuttajien asema ja merkitys yrittäjinä ja palkansaajina Turun työmarkkinoilla.

Tilaukset:

Työministeriö, puh. 010 604 001.
PL 34, 00023 Valtioneuvosto.

Monitieteinen ulkosuomalaisia, heidän kulttuuriaan ja suomalaisuuttaan käsittelevä konferenssi

FinnForumVIII

Transborder contacts and the maintenance of Finnishness in the diaspora

15.–20.6.2007

Mälardalenin korkeakoulu, Eskilstuna, Ruotsi

FinnForum VIII on kansainväliseen monitieteiseen konferenssisarjaan kuuluva konferenssi, jossa käsitellään ulkosuomalaisuutta, ulkosuomalaisten historiaa, kulttuuria, kieltä ja etnisyyttä. Aikaisemmat konferenssit on järjestetty USA:ssa, Kanadassa ja Suomessa.

FinnForum konferenssi on foorumi, jossa voidaan luoda katsaus eri puolilla maailmaa eläviin suomalaisvähemmistöihin ja esitellä ulkosuomalaisiin keskittyvää tutkimusta, jota englanniksi kutsutaan nimellä *Finnish Studies*. Ensimmäisissä konferensseissa aiheina olivat Pohjois-Amerikan suomalaisyhteisöt ja siirtolaisten oma toiminta, minkä jälkeen edettiin etnisyyss- ja monikulttuurisuusky symyksiin ja edelleen yhä laajempaan monitieteisyyteen. Kun konferenssiin nyt tulevat mukaan Euroopan ulkosuomalaisten tutkijat esittelemään tutkimustuloksiaan ja keskustelemaan niistä, laajenee tutkimusalue entisestään. Konferenssissa annetaan myös sija niille suomalaisvähemmistöille, jotka eivät ole suomenkielisiä, ennen kaikkea ulkomailla asuville suomenruotsalaisille. Yhtenä teemana tulee olemaan suomalaisryhmien väliset kontaktit. Ruotsin kaksi suomalaisperäistä vähemmistöä, ruotsinsuomalaiset ja tornionlaaksolaiset, voivat kuulla muissa maissa asuvien suomalaisryhmien kokemuksista. Ja muut ryhmät puolestaan pääsevät tutustumaan Ruotsin vähemmistöjen kehitykseen.

*FinnForum*in tieteellinen konferenssi järjestetään 18.–20.6.2007. Sitä ennen, 15.–17.2007, pidetään Eskilstunassa suuri kulttuurijuhla *FinnWorld*. Heti *FinnForum*-konferenssin jälkeen järjestetään matka suomalaismetsiin. Matkalla käydään Värmlannissa, missä viimeiset suomea taitavat metsäsuomalaiset asuivat 1960-luvulle saakka.

Lisätietoja:

Professori Jarmo Lainio
Suomen kielen ja kulttuurin keskus,
Mälardalenin korkeakoulu, Box 325
631 05 Eskilstuna, Ruotsi
jarmo.lainio@mdh.se
Kotisivu: www.mdh.se